

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ZWIĄZEK RZEMIOSŁA POLSKIEGO

PREZES ZARZĄDU

Jan Klimek

Warszawa, 02.07.2025 r.

Pani

Barbara Nowacka

Minister Edukacji

Opinia

dot. projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw
(Numer projektu:UD220, <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12399356>)

.....
nazwa aktu prawnego

Opinia neutralna z propozycjami zmian

1) Przedmiot opinii – wprowadzenie.

Głównym celem projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw jest przede wszystkim umożliwienie wdrożenia w szkołach kompleksowej reformy programowej w zakresie wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, opartej na dokumencie pt. „Profil absolwenta i absolwentki. Droga do zmian w edukacji.”

Projekt ustawy zakłada m.in.:

Projekt „Monitorowanie prawa przez organizacje rzemiosła w zakresie zatrudnienia i umiejętności” otrzymał dofinansowanie z Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 – Działanie 04.03 Dialog społeczny w zakresie adaptacyjności – w ramach konkursu pt. „Budowanie zdolności partnerów społecznych w zakresie stanowienia oraz monitorowania prawa i polityk publicznych” (nr umowy FERS.04.03-IP.06-0001/24).

- 1) Zmianę definicji podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego,
- 2) Rozszerzenie możliwości zatrudnienia w publicznym przedszkolu osoby niebędącej nauczycielem,
- 3) Rozszerzenie katalogu osób posiadających wykształcenie średnie branżowe (rozszerzenie definicji „wykształcenie średnie branżowe”),
- 4) Rezygnację z określania w art. 28 ustawy o systemie oświaty wymiaru godzin wychowania fizycznego (zmiana o charakterze porządkującym),
- 5) Wprowadzenie systemu teleinformatycznego umożliwiającego wspieranie funkcjonowania młodzieżowych ośrodków wychowawczych oraz koordynowanie nadzoru pedagogicznego nad tymi ośrodkami,
- 6) Zmianę w zakresie usług cyfrowych dla edukacji w związku z planowanym uruchomieniem usługi bezpłatnego centralnego dziennika elektronicznego,
- 7) Zmiany w zakresie nadzoru pedagogicznego tj. rezygnację z obowiązku opiniowania przez kuratora oświaty arkuszy organizacji publicznych szkół i placówek, wprowadzenie możliwości tworzenia narzędzi nadzoru pedagogicznego przez kuratora oświaty),
- 8) Rozszerzenie upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do wydania rozporządzenia dotyczącego organizacji publicznych szkół i placówek, w zakresie trybu nadawania imienia zespołom szkół artystycznych,
- 9) Zmianę w zakresie warunków dotyczących uzyskania dofinansowania kształcenia młodocianych pracowników (wymóg dołączenia do wniosku o dofinansowanie kształcenia młodocianych pracowników potwierdzenia wniesienia opłaty za egzamin zawodowy).

Ustawa zawiera szereg zmian do innych ustaw, które w zdecydowanej większości mają charakter głównie porządkujący i dostosowujący brzmienie innych ustaw do nowej ustawy, mianowicie: ustawy Prawo oświatowe, ustawy Karta Nauczyciela, ustawa o systemie oświaty, ustawa o systemie informacji oświatowej, ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

Zmiany w projekcie ustawy zostały przygotowane przy założeniu, że nowa podstawa programowa wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego dla poszczególnych typów szkół będzie wdrażana sukcesywnie, począwszy od 1 września 2026 r. w przypadku wychowania przedszkolnego i szkoły podstawowej (klasy I, IV), począwszy od 1 września 2027 r. w szkołach ponadpodstawowych (klasie I liceum ogólnokształcącego i technikum, klasie I branżowej szkoły I stopnia i szkole policealnej), a odpowiednio później również w branżowej szkole II stopnia. Jednocześnie w pozostałych klasach poszczególnych typów szkół będą obowiązywać, do zakończenia cyklu kształcenia, dotychczasowe podstawy programowe kształcenia ogólnego oraz dotychczasowe ramowe plany nauczania dla publicznych szkół.

Zatem nowelizacja ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw ma stanowić pierwszy etap planowanej reformy systemu oświaty, której dalsze elementy dotyczące m.in. systemu oceniania, egzaminów zewnętrznych i pomocy psychologiczno-pedagogicznej mają zostać ujęte w kolejnych projektach.

2) Skrócony opis ustawy.

Nowelizacja ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw w swojej właściwości odnosi się do: rodzaju i typu placówek, zasad organizacji wychowania przedszkolnego, zasad spełniania obowiązku szkolnego, obowiązku nauki i obowiązku przygotowania przedszkolnego, zasad zarządzania szkołami i placówkami publicznymi, wykazu i zakresu kompetencji dyrektorów szkół i placówek, rad pedagogicznych oraz społecznych organów (rad rodziców, Krajowej Rady Oświatowej i wojewódzkich rad oświatowych oraz samorządów uczniowskich), zasad organizacji kształcenia, wychowania i opieki w szkołach i placówkach publicznych, zasad przyjmowania do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, publicznych szkół i publicznych placówek, zasad kształcenia osób przybywających z zagranicy oraz zasad działania szkół i placówek niepublicznych, placówek doskonalenia nauczycieli.

3) Uwagi do ustawy, w tym propozycje zmian.

Analiza uwag i propozycji zmian do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw dotyczy głównie obszaru określonego w art. 122 tejże ustawy, zgodnie z którym pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego wypłacane jest dofinansowanie.

Zmiany w zakresie art. 122 ust. 3 Prawa oświatowego wprowadzone przez Ustawę deregulacyjną (Dz.U. 2025 poz. 769) w poniższym brzmieniu:

„3. Kwota dofinansowania, o której mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, obejmuje za okres kształcenia wynoszący 36 miesięcy, potwierdzony świadectwem pracy lub zaświadczeniem potwierdzającym okres zatrudnienia, i za przystąpienie do egzaminu zawodowego lub czeladniczego – 100% wysokości kwoty dofinansowania, przy czym jeżeli okres kształcenia jest krótszy niż 36 miesięcy, kwotę dofinansowania wypłaca się proporcjonalnie do okresu kształcenia.”.

częściowo zawierają regulacje korzystne dla pracodawców doszkalających młodocianych pracowników.

Warto ponownie poddać analizie wartość kwot bazowych określonych w art. 122 ust. 2 Prawa oświatowego. Zasadnym byłoby skorelowanie obecnego wynagrodzenia godzinowego dającego wynik na poziomie 3,60 zł z powszechnie obowiązującą minimalną stawką godzinową w 2025 roku wynoszącą 30,50 zł. Jeżeli wartość 10.824 zł w podziale na zaangażowanie czasowe pracodawcy szkolącego w systemie dualnym młodocianego daje stawkę godzinową na poziomie 3,60, to łączne wynagrodzenie powinno wzrosnąć proporcjonalnie do kwoty 91.703 zł. Należy wskazać, że bardzo niepożądanym zjawiskiem jest, gdy dofinansowanie do doszkalania młodocianego przewidziane w art. 122 Prawa oświatowego w podziale na godzinowy zakres zaangażowania pracodawcy jest poniżej minimalnej stawki godzinowej. Oznacza to bowiem, że przedmiotowe dofinansowanie nie tylko nie ma cechy rekompensującej zaangażowanie pracodawcy w doszkalanie, ale również narusza minimalne gwarancje przewidziane powszechnymi przepisami. Proponowana kwota powinna dotyczyć zarówno nauki zawodu, jak i nauki zawodu prowadzonej w zawodach wskazanych przez ministra

właściwego do spraw oświaty i wychowania w prognozie, o której mowa w art. 46b ust. 1 Prawa oświatowego (art. 122 ust. 2 pkt 1 i 2 Prawa oświatowego).

Na marginesie należy podkreślić na pewną niezgodność związaną z uchwaloną zmianą wynikającą z Ustawy deregulacyjnej. Otóż ustawa ta stworzyła jeden zbiorczy ust. 3 wskazujący na 100 % dofinansowania, łącząc de facto 2 wcześniejsze punkty zawarte w pierwotnym ustępie. Niestety ustawodawca dokonując tej punktowej zmiany pominął zmianę art. 122 ust. 8 pkt 2 Prawa oświatowego, który odwołuje się do dofinansowania „w wysokości, o której mowa w ust. 3 pkt 1”, mimo że takiej jednostki redakcyjnej już nie ma.

W związku z powyższym, rekomenduje się zmiany w treści art. 122 ust. 3 Prawa oświatowego pod kątem występującej niezgodności pomiędzy ust. 3, a ust. 8 pkt 2, który odwołuje się do pkt 1 w art. 122 ust. 3, który na podstawie Ustawy deregulacyjnej zniknie z Prawa oświatowego.

Należy również rozważyć propozycję usunięcia postanowień o pomocy de minimis w art. 122 ust. 11 pkt 3 Prawa Oświatowego. Przepis art. 122 Prawa oświatowego uznaje dofinansowanie udzielane podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 pkt 17 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, jako pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie (ust. 16). Dlatego też wniosek pracodawcy o dofinansowanie wymaga przedstawienia wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (art. 122 ust. 11 pkt 3 Prawa oświatowego).

Niestety charakter dofinansowania przewidziany w art. 122 Prawa oświatowego nie ma cech „pomocy publicznej” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, albowiem wsparcie to nie zakłóca konkurencji ani nie faworyzuje przedsiębiorcy jako uczestnika rynku. Wynika to z faktu, że:

- dofinansowanie dotyczy kształcenia młodocianych pracowników – realizacji zadania oświatowego państwa w zakresie kształcenia zawodowego,

- pracodawca nie świadczy usług komercyjnych, lecz realizuje funkcję szkoleniową (kształcenie dualne), której beneficjentem jest uczeń/młodociany, nie zaś sam pracodawca,
- dofinansowanie jest formą rekompensaty kosztów realizacji zadania publicznego, nie zaś wsparciem działalności gospodarczej, tym samym nie ma charakteru selektywnego wsparcia rynkowego.

Co więcej dofinansowanie nie stanowi wsparcia działalności gospodarczej, ponieważ służy finansowaniu procesu edukacyjnego ucznia, a pracodawca nie osiąga zysku w tym procesie. Celem dofinansowania nie jest bowiem wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorcy, lecz zwiększenie dostępności i jakości szkolnictwa zawodowego (wymiar systemowy).

Trybunał Sprawiedliwości UE w sprawach C-280/00 Altmark i C-622/16 Scuola Elementare Maria Montessori podkreślił, że rekompensata kosztów realizacji usług świadczonych w interesie publicznym nie stanowi pomocy publicznej, jeżeli spełnia określone warunki:

- a) jasno określone zobowiązania z zakresu świadczenia usług publicznych.
- b) przejrzyste kryteria obliczania rekompensaty.
- c) brak nadkompensaty (wzbogacenia)
- d) porównanie kosztów do kosztów efektywnego podmiotu świadczącego taką usługę.

Biorąc pod uwagę powyższe, wymaganie od przedsiębiorców, w szczególności mikro i małych podmiotów przedstawiania zaświadczeń o uzyskanej pomocy de minimis może być barierą, zniechęcającą do doszkalania młodocianych i występowania o dofinansowanie. Ponadto dofinansowanie kosztów kształcenia specjalnego czy funkcjonowania szkół niepublicznych jest finansowane z budżetu, a nie jest uznawane za pomoc publiczną. **Zatem art. 122 Prawa oświatowego nie powinien być utożsamiany z pomocą de minimis, i jako biurokratycznie nadmiarowy, powinien być ograniczony o zapisy dotyczące tejże pomocy.**

W przypadku jednak niemożliwości usunięcia postanowień o pomocy de minimis w art. 122 ust. 11 pkt 3 Prawa Oświatowego, chociażby z tego względu, że zgłębienie zagadnienia o całkowitym wyłączeniu mechanizmu dofinansowania z pomocy de minimis może wymagać więcej czasu,

należałoby pilnie zająć się zmianą brzmienia art. 122 ust 11 pkt 3 w kontekście uzupełnienia zapisów o możliwość złożenia oświadczenia o uzyskanej pomocy de minimis. Zgodnie z art. 37 ust. 1, 2 i 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, podmiot ubiegający się o pomoc de minimis jest zobowiązany do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy, wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie otrzymał w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o udzielenie pomocy, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie oraz informacje niezbędne do udzielenia pomocy de minimis (...).Zapis pomijający oświadczenia rodzi duże problemy natury prawnej i powoduje szereg wątpliwości interpretacyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego, skutkujące negatywnymi konsekwencjami dla przedsiębiorców z tego tytułu, m.in. koniecznością dostarczania oryginałów, których często nie posiadają, czy potwierdzania zgodności z oryginałem u notariusza. Jest to zwłaszcza szczególne utrudnienie dla przedsiębiorców, którzy w ostatnich trzech latach szkolili po kilku, kilkunastu młodocianych lub ubiegają się o dofinansowanie w kilku różnych urzędach.

Wskazuje się również na pilną potrzebę uporządkowania zapisów art. 122 ust. 12 i 13 ustawy Prawo Oświatowe w kontekście wykazu załączników, do zmian jakie wprowadziła ustawa deregulacyjna, której konsekwencją jest możliwość uzyskania 100% dofinansowania bez względu na wynik egzaminu. Obecne zapisy odnoszą się do sytuacji, gdy młodociany pracownik zdał lub nie zdał egzaminu, natomiast ustawa deregulacyjna (art. 23) uchyliła rozróżnienie w kwocie otrzymanego dofinansowania w zależności od wyniku egzaminu.

4. Inne propozycje doskonalenia

Rekomenduje się zmianę art. 47 ustawy Prawo Oświatowe i przepisów wykonawczych dotyczących ramowych planów nauczania, tak aby umożliwić uczniom szkół branżowych I stopnia realizację przedmiotu „Biznes i zarządzanie” na drugim i trzecim roku nauki, tak aby przystępując do egzaminu czeladniczego byli lepiej przygotowani do egzaminu z tej tematyki.

Zdecydowanie lepiej byłoby również, aby przedmiot ten był realizowany na trzecim roku nauki

zamiast na pierwszym, tak żeby uczniowie mieli w pamięci wiedzę niedawno zdobytą. Idealnym rozwiązaniem byłoby zwiększenie liczby godzin na zajęcia w tym temacie.

Zmianie powinien również ulec art. 117 ustawy Prawo Oświatowe. Artykuł ten daje delegację dla właściwego ministra do wydania szczegółowych przepisów w zakresie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych, które odnoszą się również do doksztalcania na turnusach uczniów realizujących praktyczną naukę zawodu w formie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy. Minister właściwy ds. oświaty wydał stosowne przepisy zawarte w Rozporządzeniu z 6 października 2023 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. 2023 poz. 2175). Wymienione rozporządzenie, regulując zasady kształcenia na turnusach doksztalcania teoretycznego, wprowadza w § 17 możliwość w przypadkach losowych zorganizowania w ramach turnusu konsultacje indywidualne w wymiarze co najmniej 55 godzin. Słowa kluczowe w tym przypadku tj. „przypadki losowe” pozostają poza jakąkolwiek interpretacją i właściwi dyrektorzy nie do końca wiedzą jak ten zapis stosować. **Dlatego warto rozszerzyć pojęcie i zastąpić słowo „losowych” na „uzasadnionych”.** **Ponadto w „przypadkach losowych”, a często są to np. złamanie, problemy związane z okresem popołogowym, stany lękowe, depresyjne, uczestnik turnusu i tak musi odbyć 55 godzin zajęć stacjonarnych, co w wymienionych przypadkach jest to wręcz niemożliwe.** **Prawdopodobnie intencją ustawodawcy było umożliwienie w takich przypadkach ukończenie turnusu, więc należałoby wprowadzić dalsze udogodnienia np. możliwość realizacji turnusów w formie konsultacji metodą zdalną lub hybrydową.**

Organizacje rzemiosła wielokrotnie zgłaszały powyższą potrzebę. Zauważa się poważny problem związany z terminami organizacji turnusów doksztalcających w ramach kształcenia zawodowego. Częsta praktyka zakłada organizację kursów w okresach największego natężenia prac w danym zawodzie, co skutkuje poważnymi trudnościami zarówno dla pracodawców, jak i dla uczniów. Ponad zdarza się również, że młodociani w III klasie są kierowani na turnusy pod koniec II semestru, co koliduje z terminami egzaminów czeladniczych, które są wyznaczane niekiedy w trakcie lub po realizacji turnusu. Organizatorzy turnusów nie biorą pod uwagę harmonogramu realizacji egzaminów czeladniczych i czasu na wcześniejsze przyswojenie wiedzy przez młodocianego. Przykładowo, turnusy dla zawodów takich jak kucharz, cukiernik czy fryzjer

często planowane są w okresach przedświątecznych, kiedy w tych branżach występuje wzmożone zapotrzebowanie na pracę. Z kolei w przypadku zawodów budowlanych – takich jak murarz, tynkarz, elektryk, monter instalacji sanitarnych – kursy odbywają się w szczycie sezonu budowlanego, a nie, jak byłoby to racjonalne, w okresie jesienno-zimowym, gdy aktywność zawodowa w tych branżach jest ograniczona.

Ponadto pojawia się problem dotyczący lokalizacji organizacji kursów. Dotyczy to szczególnie zawodów mniej popularnych, takich jak kelner, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, operator maszyn do obróbki metali czy drewna. Sytuacja związana z dojazdem do odległych miejscowości celem zrealizowania kursu generuje wysokie koszty związane z transportem, zakwaterowaniem i wyżywieniem, a także stanowi znaczne obciążenie organizacyjne dla ucznia i jego rodziny. Nie jest to regulowane bezpośrednio w ustawie ale należy rozważyć dostosowanie terminów organizacji turnusów dookształcających do specyfiki zawodów – tak, aby nie kolidowały one z kluczowymi okresami aktywności zawodowej w danej branży. Potrzeba również stworzenia warunków do realizacji kursów w formule online – jako alternatywy dla uczniów, którzy z różnych przyczyn nie mogą uczestniczyć w turnusach wyjazdowych, m.in. uczniów w okresie ciąży, po przebytych chorobach wymagających rehabilitacji, czy też z problemami psychofizycznymi uniemożliwiającymi wyjazd z miejsca zamieszkania oraz dla młodocianych realizujących kształcenie w zawodach rzadkich i unikatowych. Tego typu rozwiązania nie tylko odciążąby pracodawców i rodziców, ale również umożliwiłyby szerszy i bardziej sprawiedliwy dostęp do kształcenia zawodowego, zwłaszcza w mniej licznych zawodach. O postulowane rozwiązania apelują również rodzice uczniów, którzy w licznych przypadkach zgłaszają potrzebę możliwości realizacji zajęć teoretycznych w trybie zdalnym.

W związku z powyższym proponuje się w art. 117 ust. 3 wykreślenie ostatniego zdania:

„3. Turnus dookształcania młodocianych pracowników może być prowadzony wyłącznie w formie dziennej.”

lub uzupełnienie ostatniego zdania o:

„lub w uzasadnionych przypadkach losowych i zawodach rzadkich lub unikatowych w formule on-line”.

Powinna również na poziomie ustawy Prawo Oświatowe zostać rozstrzygnięta kwestia przeprowadzania dwukrotnie badań lekarskich przed rozpoczęciem nauki w szkole branżowej I stopnia i rozpoczęciem nauki zawodu u pracodawcy. Regulacja dotycząca art. 134 ust. pkt. 2

Ustawy Prawo oświatowe nakłada obowiązek poddania kandydata do szkoły branżowej badaniom lekarskim medycyny pracy, które skutkuje wydaniem orzeczenia o braku przeciwwskazań do podjęcia praktycznej nauki w zawodzie. Jednocześnie z przepisów Kodeksu Pracy wprost wynika, że pracodawca musi ucznia realizującego praktyczną naukę zawodu w formie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego poddać takiej samej procedurze, a zaświadczenie przechowywać w aktach. Wobec powyższego kandydat do szkoły-młodociany pracownik powinien dwa razy uzyskać takie samo orzeczenie, na które kierują go szkoła i pracodawca. Jednocześnie należy pamiętać, że warunkiem przyjęcia do szkoły w tym przypadku jest i tak umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego, a nie złożenie dokumentów o przyjęcie do szkoły.

Procedura przyjęta w art. 134 ustawy Prawo Oświatowe zatem jest uzasadniona w przypadku szkół kształcących uczniów na warsztatach szkolnych lub na podstawie umowy cywilnoprawnej między szkołą i pracodawcą, nie zaś jak to ma miejsce w przypadku młodocianych pracowników. Celowe zatem wydaje się wyłączenie spod art. 134 ustawy Prawo Oświatowe sprawę badań wstępnych młodocianych, którzy na mocy Kodeksu Pracy mogliby przeprowadzać podczas jednej wizyty u lekarza medycyny pracy badania kończące się wydaniem stosownego zaświadczenia/orzeczenia o braku przeciwwskazań do nauki zawodu w szkole i zatrudnienia w oparciu o umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy.

Projekt niniejszej ustawy przewiduje także zamiany w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, zgodnie z którą izby rzemieślnicze jako „inne jednostki wykonujące zadania z zakresu oświaty” (określone w art. 3 ust. 1 pkt 2 lit. j) przekazują na podstawie art. 25 dane dziedzinowe ucznia, dotyczące uzyskania tytułu czeladnika w związku z

egzaminem na tytuł czeladnika przeprowadzanym przez izby rzemieślnicze. Czas na przekazywanie tych danych zgodnie z art. 30 tejże ustawy wynosi 7 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana w stanie faktycznym. W przypadku izb rzemieślniczych termin ten liczony jest od dnia ogłoszenia wyniku egzaminu czeladniczego tj. 31 sierpnia.

Z praktyki ostatnich lat wynika, że wprowadzenie danych w tym czasie do systemu jest bardzo trudne do realizacji (niemal niewykonalne) z powodu braku dostępu do systemu w pierwszych dniach września ze względu na prowadzone prace konserwacyjne przez operatora systemu, jak również z uwagi na jego przeciążanie dużą liczbą użytkowników.

Z uwagi na konieczność poprawy funkcjonowania Systemu Informacji Oświatowej (SIO), w projekcie ustawy warto rozważyć zmianę art. 30 polegającą na dodaniu możliwości przekazywania do SIO przez szkoły i placówki oświatowe danych dotyczących przypisania ucznia do oddziału, do którego ten uczeń będzie uczęszczał, już w okresie ferii letnich poprzedzających ten rok szkolny i w kolejnym roku szkolnym. Zapewnienie wprowadzania danych przed dniem 1 września przez część podmiotów oraz po 30 dniach od zmiany znacząco odciąży system i poprawi komfort pracy.

Jednocześnie postulujemy umożliwienie izbom rzemieślniczym wprowadzanie danych o uzyskaniu kwalifikacji czeladnika w ciągu 30 dni od ogłoszenia wyniku egzaminu czeladniczego, tj. 31 sierpnia. Rozwiązanie takie ułatwi pracę izbom rzemieślniczym i ograniczy kumulację zadań w pierwszych dniach roku szkolnego.

5. Ocena wpływu regulacji. Wnioski i rekomendacje.

Faktyczna ocena regulacji ustawy będzie możliwa dopiero po ich praktycznej realizacji.

Projekt ustawy z pewnością wpisuje się w założenia Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030, Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030”, Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030, Strategii Polska Cyfrowa, Polityki Cyfrowej Transformacji Edukacji, Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) oraz Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2024-2026.

Projekt „Monitorowanie prawa przez organizacje rzemiosła w zakresie zatrudnienia i umiejętności” otrzymał dofinansowanie z Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 – Działanie 04.03 Dialog społeczny w zakresie adaptacyjności – w ramach konkursu pt. „Budowanie zdolności partnerów społecznych w zakresie stanowienia oraz monitorowania prawa i polityk publicznych” (nr umowy FERS.04.03-IP.06-0001/24).

Wprowadzenie nowych przepisów dąży przede wszystkim do stworzenia szkoły przyjaznej i wymagającej, dzięki której każdy uczeń zdobędzie wiedzę (rozumienie świata), kompetencje (zdolność działania) oraz sprawczość (siłę i motywację do działania). Jak podkreśla Ministerstwo Edukacji Narodowej, zmiany mają dostosować edukację do współczesnych wyzwań i zapewniać rozwój systemów informatycznych wspierających nadzór nad szkołami i ośrodkami wychowawczymi.

Niemniej przepisy nowej ustawy powinny również zakładać usprawnienia dotyczące sensu stricte kształcenia zawodowego, służące rozwijaniu i wzmacnianiu współpracy pracodawców z podmiotami prowadzącymi edukację formalną i/lub pozaformalną, w tym służące angażowaniu nauczycieli praktycznej nauki zawodu w realizację treści programowych z zakresu doradztwa zawodowego.

Oprócz tego projekt ustawy powinien przewidywać na kolejnych etapach nowelizacji wzmocnienie roli pracodawców szkolących uczniów poprzez zrównanie ich uprawnień z uprawnieniami nauczycieli w szkołach – w odniesieniu do stażu pracy, dodatków za wysługę lat (w tym dodatków do emerytury).

Z perspektywy pracodawców, poza regulacją dotyczącą zapewnienia 100% dofinansowania kosztów wyszkolenia uczniów w ustawie Prawa oświatowego, nie pojawiły się dotąd żadne rozwiązania, które można by uznać za istotne lub korzystne dla nich. Pracodawcy oczekują, by byli traktowani na równi z innymi podmiotami w systemie edukacji. W szczególności warto dążyć do tego, aby w projektowanych zmianach w prawie oświatowym zapisy dotyczące kształcenia dualnego w rzemiośle, roli izb i cechów w procesie kształcenia oraz rola pracodawców – rzemieślników szkolących, zatrudniających młodocianych pracowników zostały spójnie, konsekwentnie i rzetelnie ujęte.

Do wiadomości:

Pani Agnieszki Majewskiej - Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców